

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๐๗

วันจันทร์ ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริธรา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายอัชพร จารุจินดา (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

๑. นายจันทพันธ์ ทังสุบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

๒. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ

๓. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๐๖ วันเสาร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่หมวด ๘ การร่วมมือกับต่างประเทศเป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หมวด ๘ การร่วมมือกับต่างประเทศ

“หมวด ๘

การร่วมมือกับต่างประเทศ”

ประเด็นการพิจารณา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ชื่อหมวด ๘ ใช้คำว่า “การร่วมมือกับต่างประเทศ” แต่ความในร่างมาตรา ๑๓๕ ใช้คำว่า “ความร่วมมือระหว่างประเทศ”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๘ การร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นดังนี้ “หมวด ๘ ทวิความร่วมมือกับต่างประเทศ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๘ การร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นดังนี้

“หมวด ๘ ทวิความร่วมมือกับต่างประเทศ”

มาตรา ๑๓๕

“มาตรา ๑๓๕ เมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อให้ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นตามที่ได้รับร้องขอได้ กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ต่อไป

ความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ ถ้าผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ เป็นผู้กระทำ หรือกระทำต่อผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรไทย ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้อาจไม่ได้นำหลักการตามมาตรา ๑๒๓/๑ มาตรา ๑๒๓/๒ มาตรา ๑๒๓/๓ มาตรา ๑๒๓/๔ และมาตรา ๑๒๓/๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ที่กระทำความผิดในประเทศไทยมาใช้บังคับ แต่ในปัจจุบันรัฐบาลและภาคเอกชนได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปราบปรามการทุจริตตามมาตรา ๑๒๓/๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงควรรนำหลักการของ

มาตรา ๑๒๓/๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้นำหลักการของมาตรา ๑๒๓/๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๖๙ และร่างมาตรา ๑๗๐ แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การใช้ความว่า “กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ต่อไป” ในวรรคหนึ่ง อาจไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรานี้นำหลักการมาจากมาตราใดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้นำหลักการมาจากมาตรา ๑๙ (๔/๒) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติว่า “(๔/๒) ใต้สวนและวินิจฉัยการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กระทำลงนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ การประสานความร่วมมือเพื่อประโยชน์แห่งการใต้สวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๕ เมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อให้ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ **แต่หรือ**มาตรา ๑๗๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นตามที่ได้รับการร้องขอได้ **ที่กระทำลงนอกเขตพรมแดนของประเทศไทย หรือที่กระทำลงนอกเขตพรมแดนของประเทศไทย ต่อไป**

ความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ ถ้าผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ**ที่กระทำ** เป็นผู้กระทำ หรือกระทำต่อผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ**ที่กระทำ** แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรไทย ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใต้สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๓๕ และร่างมาตรา ๑๓๖ อาจมีเนื้อหาเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่การกำหนดให้มีการริบทรัพย์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ได้มาจากการกระทำความผิด ให้ตกเป็นของแผ่นดิน อาจส่งผลกระทบต่อการค้าทรัพย์สินให้กับประเทศที่ร้องขอให้คืนทรัพย์สินได้ เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบอาจมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้ทรัพย์สินที่ถูกยึดตกเป็นของแผ่นดิน จึงไม่สามารถส่งคืนทรัพย์สินให้กับประเทศที่ร้องขอได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในการริบทรัพย์สินหรือการคืนทรัพย์สินให้แก่ประเทศที่ร้องขอ จะต้องดำเนินการตามข้อตกลงที่ประเทศไทยทำไว้กับประเทศนั้นด้วยซึ่งจะเป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ แต่หากประเทศไทยยังไม่มีการทำข้อตกลงกับประเทศใดแล้วก็ไม่ต้องคืนทรัพย์สินให้แก่ประเทศนั้น

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม แต่มิให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ยึดตกเป็นของแผ่นดินมาใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ริบให้เป็นไปตามข้อตกลงกับประเทศที่ร้องขอ”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความว่า “ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง” ในวรรคสามที่เพิ่มขึ้นใหม่ อาจไม่เหมาะสมเนื่องจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่ใช่การดำเนินการเกี่ยวกับการริบทรัพย์สิน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสามที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับกับทรัพย์สินที่ต้องริบด้วยโดยอนุโลม แต่มิให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ยึดตกเป็นของแผ่นดินมาใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ริบให้เป็นไปตามข้อตกลงกับประเทศที่ร้องขอ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๕ เมื่อมีการร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา เพื่อให้ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ามีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ ~~และ~~หรือมาตรา ๑๗๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นตามที่ได้รับร้องขอได้ *พระราชกำหนดผิดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือพระราชกำหนดผิดที่อยู่ในอำนวยการของคณะกรรมการ ป.ป.ช./ ซึ่งได้พระราชกฤษฎีกาขอพระราชทานสัตยาบันไทย ต่อไป*

ความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ ถ้าผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามหมวด ๖~~ เป็นผู้กระทำ หรือกระทำต่อผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามหมวด ๖~~ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรไทย ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง นำความในมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับกับทรัพย์สินที่ต้องริบด้วยโดยอนุโลม แต่มิให้นำบทบัญญัติที่บัญญัติให้ทรัพย์สินที่ยึดตกเป็นของแผ่นดินมาใช้บังคับ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการกับทรัพย์สินที่ริบให้เป็นไปตามข้อตกลงกับประเทศที่ร้องขอ”

มาตรา ๑๓๖

“มาตรา ๑๓๖ บรรดาทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ร้องขอให้ศาลริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่น
ซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่
เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจ
ให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือ
เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศได้มาจากการกระทำความผิดหรือความผิดในลักษณะเดียวกันตาม
กฎหมายอื่น

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจูงใจ
บุคคลให้กระทำความผิดหรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๕) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอน
ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๑๓๖ มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับร่างมาตรา ๘๔ หรือไม่
นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๓๖ มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับความใน
ร่างมาตรา ๘๔ แต่การดำเนินการตามร่างมาตรา ๘๔ เป็นการขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองริบทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ได้ใช้หรือ
ได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือ
ใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๓๖ และร่างมาตรา ๘๔ มีจำนวนอนุมาตราแตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเหตุแห่งการ
ร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินตามร่างมาตรา ๘๔ และร่างมาตรา ๑๓๖ มีความแตกต่างกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อความในร่างมาตรา ๘๔ เป็นการกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำ
ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว ร่างมาตรา ๘๔ และร่างมาตรา ๑๓๖ ควรบัญญัติเหตุแห่งการร้องขอให้
ศาลริบทรัพย์สินเช่นเดียวกัน ดังนั้น เสนอเพิ่มความเป็น (๑/๑) ของร่างมาตรา ๘๔ ดังนี้ “(๑/๑) ทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยมิชอบ”
และเสนอตัดร่างมาตรา ๑๓๖ ออกทั้งมาตรา

นายเชษฐ โทณะวนิก ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า ความใน (๑)
หากเป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ
หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่แล้ว ก็ไม่สามารถริบทรัพย์สินนั้นได้ ใช่หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประมวลกฎหมายอาญาได้วางหลักการไว้ว่า ผู้ที่ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้เพื่อจูงใจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบนั้นไม่ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิด แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับทรัพย์สินแม้ว่าจะเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อปฏิบัติหน้าที่โดยชอบก็ตาม ให้ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิด และสอบถามว่า ความใน (๑/๑) ของร่างมาตรา ๘๔ ที่เพิ่มขึ้นใหม่จะนำไปใช้บังคับกับบุคคลใด

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๘๔ จะนำไปใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ นอกจากนี้ หากตัดความในร่างมาตรา ๑๓๖ ออกทั้งมาตราแล้ว จะทำให้บทบัญญัติในหมวดนี้มีเพียงร่างมาตราเดียว จึงควรนำความในร่างมาตรา ๓๑ ที่กำหนดว่า “ในการดำเนินการกับต่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต หรือตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริต” มาบัญญัติไว้ในหมวดนี้ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอตัดความในร่างมาตรา ๓๑ ออกทั้งมาตรา และให้นำหลักการดังกล่าว มาบัญญัติเพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๓๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๔/๑ ในการดำเนินการกับต่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต หรือตามคำร้องขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในคดีทุจริต”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. ตัดร่างมาตรา ๑๓๖ ออกทั้งมาตรา
๒. แก้ไขร่างมาตรา ๘๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘๔ ในการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดได้ใช้หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ เนื่องจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้วแต่กรณี อาจร้องขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด

(๑/๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยมิชอบ

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอน ด้วยประการใดๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)”

๓. ตัดร่างมาตรา ๓๑ ออกทั้งมาตรา

๔. เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๑๓๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๔/๑ ในการดำเนินการกับต่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเพื่อให้ความร่วมมือระหว่างประเทศตาม พันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต หรือตามคำร้องขอความช่วยเหลือจาก ต่างประเทศในคดีทุจริต”

หมวด ๙ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“หมวด ๙

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๙ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๗

“มาตรา ๑๓๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดย ย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๓๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๘

“มาตรา ๑๓๘ สำนักงาน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมาย

(๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบและอันตรายของการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและ ภาคเอกชน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส ตามกลไกที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๓๐

(๖) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือภาคเอกชน

(๗) จัดทำระบบสารสนเทศของข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุผู้รับผิดชอบและความคืบหน้าของการดำเนินการของแต่ละเรื่อง เพื่อกรรมการจะได้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการดำเนินการตาม (๖) สำนักงานต้องตอบข้อหารือภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวัน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๑) เป็นดังนี้ “(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น” และแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๖) เป็นดังนี้ “(๖) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือภาคเอกชน เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต **หรือภาคเอกชน**”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๘ สำนักงาน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบและอันตรายของการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้านหรือชี้เบาะแส ตามกลไกที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามมาตรา ๓๐

(๖) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือภาคเอกชน เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต **หรือภาคเอกชน**

(๗) จัดทำระบบสารสนเทศของข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุผู้รับผิดชอบและความคืบหน้าของการดำเนินการของแต่ละเรื่อง เพื่อกรรมการจะได้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการดำเนินการตาม (๖) สำนักงานต้องตอบข้อหารือภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวัน”

มาตรา ๑๓๙

“มาตรา ๑๓๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการของสำนักงาน
- (๕) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี
- (๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน

(๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว

- (๘) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน
- (๑๑) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน รวมทั้ง การลาหยุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่น วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของลูกจ้างสำนักงาน

(๑๒) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๑๓) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้ง การจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่นและค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามคำร้องขอของพนักงานเจ้าหน้าที่

การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว
การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาวะความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร และต้องกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๖) เป็นดังนี้ “(๖) การกำหนดรูปแบบและการแต่งรูปแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน” และสอบถามว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการตาม (๑๒) โดยจัดทำเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ให้อยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ เนื่องจากเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. มีเป็นจำนวนมาก

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่าการในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก่อนการทำประชามติ คณะกรรมการได้ขอความร่วมมือจากสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยจัดทำเอกสารเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้กับผู้พิการทางสายตา แต่ประสบปัญหาในการผลิตเอกสารเนื่องจากการผลิตเอกสารให้กับผู้พิการจะต้องใช้ระยะเวลานานและไม่สามารถผลิตเอกสารจำนวนมากได้

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายหรือขอความร่วมมือให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดทำเอกสารให้กับผู้พิการได้ แต่ความใน (๑๒) เป็นการกำหนดบังคับว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องดำเนินการจัดทำเอกสารด้วยตนเอง ควรตัดความว่า “ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย” ใน (๑๒) ออก

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ให้กับผู้พิการทางสายตาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งขณะนี้สำนักงาน ป.ป.ช. ก็ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑๒) เป็นดังนี้ “(๑๒) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ทั้งนี้ เอกสารและในการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่ให้จัดทำสำหรับคนพิการที่จะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการควรพิจารณาความในร่างมาตรา ๑๓๙ ควบคู่กับร่างมาตรา ๑๔๒ เนื่องจากหากสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่สามารถดำเนินการตามร่างมาตรานี้ได้แล้ว ก็อาจถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามร่างมาตรา ๑๔๒

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ใน (๗) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าให้มีการจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเท่าที่จำเป็นด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “การดำเนินการตาม (๑) และ (๗) ต้องคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว”

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมอบหมายให้คณะอนุกรรมการศึกษารายละเอียดว่าความใน (๒) ขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น คณะอนุกรรมการได้ตรวจสอบข้อมูลแล้ว พบว่าศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๔ โดยมีเนื้อหาสรุปได้ว่า การกำหนดอัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการของหน่วยธุรการขององค์กรตาม

รัฐธรรมนูญจะต้องมีการตราเป็นพระราชบัญญัติโดยรัฐสภา และกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแก้ไข มาตรา ๑๑๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมมีอัตราเงินเดือนและ เงินประจำตำแหน่งเทียบเท่ากับข้าราชการอัยการ ศาลรัฐธรรมนูญมีความเห็นว่า เมื่อไม่ปรากฏว่าคุณสมบัติ ของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมมีความแตกต่างจากข้าราชการฝ่ายอื่นหรือ มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับข้าราชการอัยการ การเสนอขอแก้ไขมาตรา ๑๑๑ ของพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หลังจาก ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๔ แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอแก้ไขบทบัญญัติ มาตรา ๑๑๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ได้กำหนดให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการ ยุติธรรมได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราที่สูงกว่าข้าราชการอื่นของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความใน (๓) และ (๑๑) อาจมีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากใช้คำว่า “เงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน” เช่นเดียวกัน

ประธานกรรมการเสนอตัดความใน (๑๑) ออก

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๓๙ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องวินัยและการลงโทษทางวินัยได้เอง ซึ่งแตกต่างจากเรื่องวินัยและ การลงโทษทางวินัยของข้าราชการที่กำหนดหลักเกณฑ์โดยกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเท่านั้น

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การดำเนินการสอบสวนทางวินัยข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ในปัจจุบัน เป็นไปตามระเบียบหรือประกาศ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งในบางกรณีก็มีความล่าช้าในการดำเนินการเพื่อถอดถอนข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกจากตำแหน่ง

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า เรื่องวินัยและการลงโทษทางวินัยเป็นบทบัญญัติจำกัด สิทธิของบุคคล จึงจำเป็นต้องบัญญัติโดยเฉพาะในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ไม่ใช่การออกระเบียบหรือ ประกาศเป็นการภายใน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยมีแนวคิดที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ป.ป.ช. ต่อรัฐสภา แต่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งคัดค้านจำนวนมาก ซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการ วินิจฉัยคดีล่าช้าไปด้วย จึงได้ยกเลิกแนวคิดดังกล่าวไป

นางชื่นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๗ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออก ระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับเรื่องวินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัยสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง สำนักงาน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๓) เป็นดังนี้ “การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วิสัยทัศน์และทิศทาง การดำเนินการสอบสวนทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการ และข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน” และเพิ่มความเป็นวรรคหก ดังนี้ “ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓๙ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนหรือสิทธิและประโยชน์อื่นของเลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การโอน การถอดถอน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วิสัยทัศน์และทิศทาง การดำเนินการสอบสวนทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษ และการอื่นใดอันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเลขาธิการและข้าราชการของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการของสำนักงาน
- (๕) วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี และวันหยุดราชการประจำปี
- (๖) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งเครื่องแบบของกรรมการ เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน
- (๗) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอื่นให้แก่บุคคลดังกล่าว
- (๘) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน
- (๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน
- (๑๑) ทบทวนตวัทัศน์และวิสัยทัศน์ในทบทวนสูงสุดสำหรับสำนักงาน รวมทั้ง ทบทวนยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์หรือทิศทางหรือวิสัยทัศน์อื่น วิสัยทัศน์ของหน่วยงานและทิศทางวิสัยทัศน์ ทบทวนทุกข้อและทบทวนยุทธศาสตร์ของสูงสุดสำหรับสำนักงาน
- (๑๒) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ทั้งนี้ เขตสารสนเทศ ในการเผยแพร่ข้อมูลตั้งที่สวัสดิการอยู่ในรูปของ วิธีทบทวนหรือของทางที่ ให้จัดทำสำหรับคนพิการที่จะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

(๑๓) วางระเบียบเก็บรักษาและบริหารจัดการพยานหลักฐานของกลางในคดีและทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่าย การมอบหมายให้ผู้อื่นเก็บรักษา หรือจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าว

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี่ยงเลี้ยง ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่นและค่าตอบแทนของพยานบุคคลหรือผู้ซึ่งช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามคำร้องขอของพนักงานเจ้าหน้าที่

การดำเนินการตาม (๑) และ (๗) ต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความคล่องตัว การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพ และภาวะความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของข้าราชการและลูกจ้างแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร และต้องกำหนดให้มีคณะบุคคลเพื่อกำกับดูแล หรือพิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์ที่เป็นอิสระด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ เป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔๐

“มาตรา ๑๔๐ ข้าราชการสำนักงาน ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงานเป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๑

“มาตรา ๑๔๑ ตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้จำแนกประเภทตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการสำนักงาน สาขากระบวนการยุติธรรม ต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายขึ้นไป หรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้นศาล ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒) ข้าราชการสำนักงานประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

พนักงานใต้สวนต้องแต่งตั้งจากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานใต้สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยหัวหน้าพนักงานใต้สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานใต้สวนมาแล้วไม่น้อยกว่า...ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า โดยปกติผู้ช่วยพนักงานใต้สวนจะต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานใต้สวน และพนักงานใต้สวนจะต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีจึงจะสามารถดำรงตำแหน่งหัวหน้าพนักงานใต้สวนได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ควรกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมาย มีคุณสมบัติเป็นพนักงานใต้สวนหรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เหตุที่บัญญัติให้ผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายเป็นพนักงานใต้สวนได้นั้น เพื่อให้ข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่รับราชการมาเป็นเวลานานและไม่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา แต่สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมาย มีคุณสมบัติเป็นพนักงานใต้สวนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการอาจกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลโดยยกเว้นให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่รับราชการมาเป็นระยะเวลาานที่สำเร็จการศึกษาระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมาย แม้ว่าจะไม่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ให้ถือว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นพนักงานใต้สวนได้

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ผู้ช่วยพนักงานใต้สวนควรดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีถึงสี่ปีก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานใต้สวน

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากกำหนดให้ผู้ช่วยพนักงานใต้สวนต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีถึงสี่ปีก่อนที่จะเป็นพนักงานใต้สวนแล้ว ก็อาจทำให้ผู้ช่วยพนักงานใต้สวนต้องการสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการอัยการหรือผู้ช่วยผู้พิพากษามากกว่าที่จะเป็นพนักงานใต้สวน

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้พนักงานใต้สวนได้รับเงินเพิ่มพิเศษในอัตราที่เหมาะสมเพื่อจูงใจให้ผู้ช่วยพนักงานใต้สวนต้องการดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานใต้สวน

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในปัจจุบันผู้ที่จะเป็นหัวหน้าพนักงานใต้สวนจะต้องแต่งตั้งจากพนักงานใต้สวนระดับชำนาญการขึ้นไป จึงทำให้ผู้ช่วยพนักงานใต้สวนระดับปฏิบัติการที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ต้องปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่าหกปีจึงจะสามารถเป็นพนักงานใต้สวนระดับชำนาญการเพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นหัวหน้าพนักงานใต้สวนได้

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า พนักงานใต้สวนตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ควรมีคุณสมบัติไม่น้อยไปกว่า

คุณสมบัติของพนักงานไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๑) เป็นดังนี้ “(๑) ข้าราชการสำนักงาน สาขากระบวนการยุติธรรม ต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษา**ระดับตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายขึ้นไป หรือสอบไล่ได้** เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้นศาล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” และแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “พนักงานไต่สวนต้องแต่งตั้งจากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

นายสุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดว่าหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หากไม่มีการรับสมัครผู้ช่วยพนักงานไต่สวนเพิ่มเติม จะทำให้พนักงานไต่สวนเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวนทั้งหมด และเมื่ออัตรากำลังของพนักงานไต่สวนไม่สามารถขยายเพิ่มได้แล้ว จะทำให้เกิดปัญหาพนักงานไต่สวนไม่สามารถเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีพนักงานไต่สวนที่ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีจำนวนมาก สำนักงาน ป.ป.ช. สามารถจัดสอบแข่งขันเพื่อให้พนักงานไต่สวนเลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวนได้

นายสุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ กล่าวว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องกำหนดโครงสร้างของตำแหน่งพนักงานไต่สวนว่าจะให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพนักงานไต่สวนได้จำนวนกี่คน แต่เมื่อถึงช่วงที่ไม่มีมีการรับสมัครผู้ช่วยพนักงานไต่สวนเพิ่มเติม จะทำให้อัตรากำลังของพนักงานไต่สวนเต็มอัตรา ซึ่งทำให้พนักงานไต่สวนไม่สามารถเลื่อนตำแหน่งเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวนได้ แม้ว่าจะดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก็ตาม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตราชี้กำหนดว่าการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดังนั้น รายละเอียดในการเลื่อนตำแหน่งของพนักงานไต่สวนเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวน ย่อมเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว

นายสุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ สอบถามว่า หากข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมประสงค์จะย้ายสายงานมาดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. จะกระทำได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การเปลี่ยนสายงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากบัญญัติหลักการตามร่างมาตรา ๑๔๑ จะทำให้ผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. มาจากข้าราชการที่สำเร็จการศึกษาทางกฎหมายทั้งหมด ซึ่งการกำหนดให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมสามารถเปลี่ยนสายงานมาเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ประเภททั่วไปหรือผู้บริหารได้ จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำภายในสำนักงาน ป.ป.ช. ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการออกระเบียบเพื่อกำหนดตำแหน่ง หลักเกณฑ์การเทียบโอนตำแหน่งภายในสำนักงาน ป.ป.ช. อย่างเต็มที่ ซึ่งหากหลักเกณฑ์ใดทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำภายในสำนักงาน คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้เอง

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การแบ่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็นข้าราชการ สาขากระบวนการยุติธรรม และข้าราชการประเภททั่วไปเกิดขึ้นในช่วงที่ตนเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเหตุที่แบ่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็นประเภทดังกล่าวเนื่องจากที่ผ่านมาประสบปัญหาว่าข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. บางคนไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถไต่สวนข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การไต่สวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดความล่าช้า จึงจำเป็นต้องกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. สาขากระบวนการยุติธรรมซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านกฎหมายขึ้น เพื่อสนับสนุนงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างไรก็ตาม ในตำแหน่งประเภทบริหาร เช่น เลขาธิการ รองเลขาธิการ หรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ก็เปิดโอกาสให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่นนอกจากด้านกฎหมายเข้าสู่ตำแหน่งได้เช่นเดียวกัน

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า อาจกำหนดให้พนักงานไต่สวนสามารถเลื่อนตำแหน่งได้จนถึงระดับที่เทียบเคียงกับผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด หรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อป้องกันมิให้พนักงานไต่สวนที่มีความรู้ความสามารถย้ายหรือเปลี่ยนสายงานไปเป็นผู้บริหารทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการไต่สวนคดีได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นผู้กำหนดว่าจะให้พนักงานไต่สวนสามารถเลื่อนตำแหน่งได้จนถึงระดับใด หรืออาจกำหนดอัตราเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งสูงสุดที่พนักงานไต่สวนมีสิทธิได้รับ เพื่อให้การบริหารบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพสูงสุด

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานไต่สวนหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า บุคคลใดมีหน้าที่และอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานไต่สวน

นางชื่นสม นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานไต่สวนตามบทนิยามคำว่า “พนักงานไต่สวน” ซึ่งกำหนดว่า “พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้าพนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีตามร่างมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง แต่ยังไม่ได้กำหนดว่าบุคคลใดจะเป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวน

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า พนักงานไต่สวนเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญและเป็นผู้ที่ใช้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

โดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน
ไต่สวน

นางชีนุสน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตกำหนดบทนิยามคำว่า “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” ดังนี้ “หัวหน้าพนักงานไต่สวน”
หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้น

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดคุณสมบัติและแต่งตั้งพนักงานไต่สวน

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ที่มีอำนาจ
แต่งตั้งพนักงานไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๑ ตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
โดยให้จำแนกประเภทตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการสำนักงาน สาขากระบวนการยุติธรรม ต้องเป็นผู้มีพื้นความรู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ตั้งแต่ปริญญาโททางกฎหมายขึ้นไป หรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและปริญญาสาขาอื่น
อันจะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์
ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย หรือการดำเนินคดีในชั้นศาล
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒) ข้าราชการสำนักงานประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจ
ของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะมีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

พนักงานไต่สวนต้องแต่งตั้งจากจากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงาน
ไต่สวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยหัวหน้าพนักงานไต่สวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไต่สวน
มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน”

มาตรา ๑๔๒

“มาตรา ๑๔๒ มาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๑๓๙ ต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ
ตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ใด
กระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือก่อกวนแก่ผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการทางวินัย
โดยเร็ว และในระหว่างนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย้ายผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากห้องที่
ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ทันที

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่เลขอาธิการด้วยโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนได้”

ประเด็นการพิจารณา

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวไว้ว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมตามความใน (๓) ของร่างมาตรา ๑๓๙ ควรแก้ไขความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้ “มาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๑๓๙ (๓) ต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดตาม มาตรา ๑๓๙ (๓) ต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๒ มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดตามมาตรา ๑๓๙ (๓) ต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษอย่างไร”

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ใด กระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการทางวินัย โดยเร็ว และในระหว่างนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย้ายผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากท้องที่ ที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ทันที

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่เลขอาธิการด้วยโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนได้”

มาตรา ๑๔๓

“มาตรา ๑๔๓ ให้สำนักงาน มีเลขอาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดให้มีรองเลขอาธิการ ผู้ช่วยเลขอาธิการ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ด้วยก็ได้

วิธีการได้มาซึ่งเลขอาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ กรรมการ สอบถามว่า คุณสมบัติของเลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้กำหนดไว้ในร่างมาตราใด เนื่องจากความในวรรคสองบัญญัติเพียงว่า “วิธีการได้มาซึ่งเลขอาธิการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประธานกรรมการกล่าวว่า คุณสมบัติของเลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ในร่างมาตรา ๑๔๔ แต่ความในร่างมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง เป็นการกำหนดวิธีการคัดเลือกเลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๔

“มาตรา ๑๔๔ เลขธิการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวง และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เลขธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

ประเด็นการพิจารณา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ สอบถามว่า หากเลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งครบห้าปีแล้ว แต่ยังไม่เกษียณอายุราชการ จะสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งหากเลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำรงตำแหน่งครบห้าปีแล้ว แต่ยังไม่เกษียณอายุราชการ ก็ยังมีฐานะเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เช่นเดิม ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาของสำนักงาน ป.ป.ช. ได้โดยมีตำแหน่งเทียบเท่าเลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๕

“มาตรา ๑๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๙ (๓)

(๓) ลาออก

(๔) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่ผ่านการประเมินการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ”

ประเด็นการพิจารณา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีฐานะเป็นข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. จึงไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่ผ่านการประเมินได้ เนื่องจากกรณีไม่ผ่านการประเมินจะใช้กับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานเท่านั้น

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า โดยปกติจะมีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของเลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประจำทุกปี เนื่องจากเป็นข้อตกลงตั้งแต่แรกแล้วว่าเลขธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องถูกประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๖

“มาตรา ๑๔๖ เลขอาธิการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง โอน ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยข้าราชการหรือ ลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๓๙ (๓)

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจลดเงินเดือนของ ข้าราชการนอกเหนือจากการลงโทษทางวินัยโดยการลดเงินเดือนตามความใน (๑) ได้หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ หลักการตามร่างมาตรา ๑๔๖ (๑) บัญญัติเช่นเดียวกับ มาตรา ๕๗ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

ประธานกรรมการกล่าวว่า บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีฐานะเป็น พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ไม่ใช่ข้าราชการเช่นเดียวกับสำนักงาน ป.ป.ช. จึงไม่ควรให้อำนาจ เลขอาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลดเงินเดือนข้าราชการนอกเหนือจากการสั่งลงโทษทางวินัยได้ ดังนั้น ควรแก้ไขความใน (๑) เป็นดังนี้ “บรรจุ แต่งตั้ง โอน ถอดถอน เลื่อน **ส**ตเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษ ทางวินัยข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานออกจาก ตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๓๙ (๓)”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๔๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๖ เลขอาธิการมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยทั่วไปของสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง โอน ถอดถอน เลื่อน **ส**ตเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยข้าราชการหรือ ลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๓๙ (๓)

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๑๔๗

“มาตรา ๑๔๗ ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการ จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๘

“มาตรา ๑๔๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนองบประมาณรายจ่าย เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎร ได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๙

“มาตรา ๑๔๙ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๘ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลค่าขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด งวดละสามเดือน และให้กรมบัญชีกลางส่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงานมีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๔๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๐

“มาตรา ๑๕๐ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับตามมาตรา ๑๔๘
- (๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สำนักงาน
- (๔) ดอกผลหรือประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๕) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้อุทิศให้ก็ได้

การใช้จ่ายเงินรายได้ของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่า รายได้จากค่าธรรมเนียมหรือทรัพย์สินของสำนักงานตามความใน (๒) เป็นเงินหรือทรัพย์สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หามาได้จากการดำเนินกิจการใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีทรัพย์สินที่นำออกให้เช่าหรือมีค่าธรรมเนียมในการเก็บรักษาทรัพย์สินซึ่งถือเป็นรายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานได้

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๕๐ นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ....

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๕๐ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๕๐ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๕๑

“มาตรา ๑๕๑ รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานจัดทำรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี เมื่อสิ้นปีงบประมาณทุกปี

อสังหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานได้กรรมสิทธิ์มาไม่ว่าจากการซื้อ หรือมีผู้ยกให้ ให้เป็นที่ราชพัสดุ แต่สำนักงานมีอำนาจในการปกครองดูแล ใช้ หรือหาประโยชน์ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า หลักการในร่างมาตรา ๑๕๑ นำมาจากเรื่องรายได้ของสำนักงานที่เป็นหน่วยธุรการขององค์กรอิสระอื่นหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า รายได้ขององค์กรอิสระแต่ละแห่งแตกต่างกัน กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะมีกองทุนเป็นของตนเอง และมีรายได้พิเศษที่กำหนดให้นำมาเก็บไว้ในกองทุนด้วย

นางขึ้นสู่มน นินาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติที่กำหนดให้รายได้ของสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง นำมาจากหลักการที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้เสนอขึ้นใหม่เพิ่มเติมจากราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดว่า “เงินงบประมาณที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน หากมีเงินเหลือจ่ายไม่ต้องนำส่งคลัง”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ **“รายได้ของภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๘ เงินอุดหนุนที่ได้รับตามมาตรา ๑๔๘ เมื่อเหลือจ่าย ให้สำนักงานไม่ขึ้นรายได้ที่เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายต่อไปได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ทวงทวงทวงทวงด้วยเงินคงคลัง ทวงทวงทวงด้วยวิธีทวงทวงทวงทวง หรือทวงทวงอื่น”**

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๕๘ (๔) กำหนดให้เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๘ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปีเป็นเงินที่ถูกจัดเก็บไว้ในกองทุน ป.ป.ช. อยู่แล้ว และความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๕๘ ยังกำหนดให้เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติความในร่างมาตรา ๑๕๑ อีก

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๕๑ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๕๑ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๕๒

“มาตรา ๑๕๒ ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี และผู้ใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิได้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๓

“มาตรา ๑๕๓ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน โดยให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด ได้ผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และคุ้มค่าเพียงใดแล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี โดยไม่ชักช้า”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๔

“มาตรา ๑๕๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบ ดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิด ธรรมภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบมิได้ ในการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้สำหรับการตรวจสอบและการเปิดเผย ผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับการ ดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๒ เป็นกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดตั้งใจไม่ยื่นบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่อง ให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๕๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบ ดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแทนก็ได้ แต่เพื่อให้เกิด ธรรมภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบมิได้ ในการตรวจสอบและการเปิดเผยผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้สำหรับการตรวจสอบและการเปิดเผย ผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕๕

“มาตรา ๑๕๕ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในสำนักงาน เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในกรณีนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้น”

ประเด็นการพิจารณา

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่าการดำเนินการภายในสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล ไม่ได้มีแต่เฉพาะการป้องกันการทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ยังมีการป้องกันการทุจริตของบุคคลอื่นในสำนักงานด้วย จึงควรตัดความว่า “เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในสำนักงาน” ในวรรคหนึ่งออก

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่บัญญัติความว่า “เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในสำนักงาน” ในวรรคหนึ่ง เนื่องจากกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. กระทบความผิด ไม่ควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อป้องกันการมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลภายในสำนักงานป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนหรือวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในกรณีนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่าการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการไต่สวนหรือวินิจฉัยเองในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่ควรส่งเรื่องให้พนักงาน

เจ้าหน้าที่ด้วยกันดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง แต่ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนหรือวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๕ เพื่อไม่ให้ทิศธรรมภิบาลในสหพันธพันธ์ป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการไต่สวนหรือวินิจฉัยเอง หรือจะส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการแทนก็ได้ ในการนี้ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น และเมื่อไต่สวนเบื้องต้นแล้วให้ส่งรายงานการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย โดยให้ถือรายงานการไต่สวนเบื้องต้น เอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมายมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับหัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการไต่สวนเบื้องต้น”

มาตรา ๑๕๖

“มาตรา ๑๕๖ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน กำหนด แต่ไม่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาคตามจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบสองภาค จังหวัดใดเป็นที่ตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ภาค ให้สำนักงาน ป.ป.ช.ภาค ทำหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดด้วย โดยไม่ต้องตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดสำหรับจังหวัดนั้น โดยมีหัวหน้าสำนักงานภาคเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช. ภาคมีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเบื้องต้น กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด และมีหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ควรใช้ถ้อยคำอื่นแทนคำว่า “ส่วนราชการ” เนื่องจากอาจทำให้เกิดความสับสนว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นองค์กรอิสระได้

นางชื่นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้ถ้อยคำว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๖ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“หมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๗

“มาตรา ๑๕๗ ให้จัดตั้งกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตขึ้นในสำนักงาน เรียกโดยย่อว่า “กองทุน ป.ป.ช.” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และสนับสนุนภาคเอกชนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ในการป้องกันการทุจริต

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือและค่าทดแทนตามมาตรา ๑๓๐

(๓) ใช้จ่ายในการคุ้มครองการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๐”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕๘

“มาตรา ๑๕๘ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินและทรัพย์สินเหลือจ่ายที่โอนมาตามมาตรา ...

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามมาตรา ๑๔๘ เพื่อการดำเนินการตามมาตรา ๑๕๗

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.

(๔) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๘ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปี

(๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.

(๖) เงินที่รับจากกิจกรรม หรือการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช.

เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐ มาใช้บังคับกับการรับเงินบริจาคตาม (๓) ด้วยโดยอนุโลม

เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ในส่วนที่ได้มาตาม (๔) ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๑) นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... เนื่องจากจะมีการโอนเงินค่าธรรมเนียมมาจัดเก็บไว้ในกองทุนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เงินงบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เหลือจ่ายจากงบประมาณปีก่อน ต้องนำมาจัดเก็บไว้ในกองทุน ป.ป.ช. ด้วย ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๒) เป็นดังนี้ “เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตั้งวงมาตรา ๑๕๕ เพื่อชำระคืนเงินที่วงมาตรา ๑๕๖ เพื่อสมทบเข้ากองทุน”

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการได้ตั้งร่างมาตรา ๑๕๐ ออกทั้งมาตรา ซึ่งความในร่างมาตรา ๑๕๐ วรรคสอง กำหนดว่า ในการรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้น หรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้อุทิศให้ก็ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสามและวรรคสี่ เป็นดังนี้

“ให้วงมาตรา ๑๕๖ ของวงมาตรา ๑๕๖ วงไม่ซ้ำกับที่ขั้บที่รับเงินบริจาคตั้งวง (๓) ตั้งวงโดยขงไม่สงในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้อุทิศให้ก็ได้”

เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ในส่วนที่ได้มาตาม (๔) ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ด้วย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕๘ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินและทรัพย์สินเหลือจ่ายที่โอนมาตามมาตรา ...

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตั้งวงมาตรา ๑๕๕ เพื่อชำระคืนเงินที่วงมาตรา ๑๕๖

เพื่อสมทบเข้ากองทุน

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.

(๔) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๑๔๘ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปี

(๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.

(๖) เงินที่รับจากกิจกรรม หรือการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ป.ป.ช.

เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ให้พ้นจากบทในวรรคสองของมาตรา ๑๕๖ ของใช้บังคับที่บทรับเงินบริษัทมหาชน (๓) ด้วยโดย
ขลุ่ยส่งในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน
จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ถือให้ก็ได้

เงินและทรัพย์สินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ในส่วนที่ได้มาตาม (๔) ให้นำไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ด้วย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๑๕๙

“มาตรา ๑๕๙ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช. และการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๐

“มาตรา ๑๖๐ อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการกองทุน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนเพื่อดูแลรับผิดชอบในการรับและจ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และคณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้สำนักงานหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหนึ่งคน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๑

“มาตรา ๑๖๑ ภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ ให้กองทุน ป.ป.ช. ส่งรายงานการเงินของกองทุน ป.ป.ช. ในปีที่ล่วงมาแล้ว ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานการเงินนั้น แล้วเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรานี้เป็นหลักการเดียวกับที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฉบับที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่างมาตรา ๘๒ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการกองทุนส่งรายงานการเงินของกองทุนตาม (๒) ให้คณะผู้ตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๑ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

“หมวด ๑๑

บทกำหนดโทษ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๑/๑

“มาตรา ๑๖๑/๑ กรรมการ เลขาธิการ หัวหน้าพนักงานไตสวน ผู้ช่วยพนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใด กระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษ...

(๑) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคสอง

(๒) ดำเนินการล่าช้าเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๑”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคสอง” ใน (๑) เป็นกรณีใด นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “พยานหลักฐานใดที่ถูกกล่าวหา นำส่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไตสวนจะไม่รับด้วยเหตุล่วงเลยเวลาหรือผิดขั้นตอนมิได้ เว้นแต่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติชี้มูลแล้ว

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความว่า “ดำเนินการล่าช้าเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๑” ใน (๒) เป็นกรณีใด

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๖ กำหนดหลักการในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการไตสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องดำเนินการไตสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันเริ่มดำเนินการไตสวน

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา ๔๘ กำหนดหลักการในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการไตสวนเบื้องต้นของพนักงานไตสวนที่จะต้องดำเนินการไตสวนเบื้องต้นและจัดทำรายงานการไตสวนเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย

นางขึ้นสูมณ นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ร่างมาตรา ๕๑ กำหนดหลักการในเรื่องระยะเวลาการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากกรรมการ ป.ป.ช. จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเพื่อทำหน้าที่ในการไต่สวนเรื่องสำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง หรือเป็นกรณีมีการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ประธานกรรมการเสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๖๑/๑ ออกทั้งมาตรา และเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๔๕/๑ ดังนี้

“มาตรา ๔๕/๑ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะควบคุมและกวดขันพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวน ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณีดำเนินการทางวินัยทันที”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. ตัดร่างมาตรา ๑๖๑/๑ ออกทั้งมาตรา

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๔๕/๑ ดังนี้

“มาตรา ๔๕/๑ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะควบคุมและกวดขันพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวน ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณีดำเนินการทางวินัยทันที”

มาตรา ๑๖๑/๒

“มาตรา ๑๖๑/๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้ไม่อาจยื่นฟ้องคดีตามระยะเวลาที่ มาตรา ๗๘ กำหนด ต้องระวางโทษ...”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๖๑/๒ ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีใด นางขึ้นสูมณ นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทกำหนดโทษที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๖๑/๒ เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดี แต่อัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติในร่างมาตรา ๗๘ วรรคสี่ ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้แล้วว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรดำเนินการฟ้องคดีตามวรรคสี่ แต่ไม่ได้ยื่นฟ้องภายในกำหนดอายุความหรือกำหนดเวลาตามวรรคสี่หรือตามที่ขยายตามวรรคแปด ให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง”

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๖๑/๒ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๖๑/๒ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๖๒

“มาตรา ๑๖๒ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตาม มาตรา ๒๗ (๓) กรรมการตามมาตรา ๔๑ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๔ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชี รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๖๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๓

“มาตรา ๑๖๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๕ หรือมาตรา ๑๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิสูจน์ได้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๒๕ กำหนดหลักการในเรื่องการกระทำที่มีลักษณะ เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ส่วนร่างมาตรา ๑๒๗ กำหนดหลักการ ในเรื่องข้อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามที่~~ ~~มาตรา~~ ~~๑๒๕~~ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามที่~~ ~~มาตรา~~ ~~๑๒๕~~ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๕ หรือมาตรา ๑๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า บทบัญญัติในวรรคสองของร่างมาตรานี้ที่กำหนด บทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีที่คู่สมรสหรือบุตรเป็นผู้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หากรัฐพิสูจน์ได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรู้เห็นยินยอมการ กระทำดังกล่าวให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นด้วย อาจขัดต่อบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติ ภาวะดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการอยู่ก่อนที่คู่สมรส หรือบิดาหรือมารดาจะเข้าดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือในกรณีของบุตร เป็นการเข้ามีส่วนได้เสีย ตาม (๔) เพราะเป็นการประกอบอาชีพตามปกติ”

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทกำหนดโทษกรณีที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “กรณีความผิดตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด” ซึ่งบัญญัติแตกต่างกับบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๖๓ วรรคสอง ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสหรือบุตรได้กระทำในมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นด้วย

ประธานกรรมการมอบหมายให้นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ตรวจสอบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญกรณีที่มีคำวินิจฉัยลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดอันเกิดจากคู่สมรสหรือบุตรได้กระทำการในลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมว่ามีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องและข้อเท็จจริงในคดีเป็นอย่างไรแล้วนำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาทบทวนร่างมาตรานี้อีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๑๖๓

มาตรา ๑๖๔

“มาตรา ๑๖๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๒๖ กำหนดหลักการในเรื่องห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภายในสองปีนับแต่ที่พ้นจากตำแหน่ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า อัตราโทษจำคุกและโทษปรับสำหรับลงโทษแก่ผู้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ ที่กำหนดในร่างมาตรานี้มีอัตราโทษสูงเกินไป ควรปรับลดอัตราโทษจำคุกและโทษปรับลง ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖๔ เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๖๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐ**ตวงหกรวด ๖** ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน **สามปีหกเดือน** หรือปรับไม่เกิน**หกหมื่นบาท** หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๖๕

“มาตรา ๑๖๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๖๕ เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ**ตวงหกรวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๖๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐ**ตวงหกรวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๖๖

“มาตรา ๑๖๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๖๖ เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ**ตวงหกรวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๖๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐ**ตวงหกรวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ

มาตรา ๑๖๙

“มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ความว่า “โดยอิทธิพลของตน” เป็นการกระทำในลักษณะใด

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างมาตรานี้หรือไม่

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติเดียวกับที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๔ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๖๙ เป็นดังนี้ “ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามหมวด ๖~~ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๖๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ~~ตามหมวด ๖~~ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗๐

“มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการ

ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา นี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมิอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

ประเด็นการพิจารณา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะกำหนดบทลงโทษในทางอาญาแก่นิติบุคคลกรณีที่ไม่มีการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตในนิติบุคคล เนื่องจากในทางปฏิบัติไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินว่า มาตรการควบคุมภายในที่นิติบุคคลกำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตในนิติบุคคลหรือไม่

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๕ เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้บัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในวรรคสองของร่างมาตรานี้ ทั้งนี้ ในชั้นการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีข้อสังเกตทำรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญโดยมีสาระสำคัญว่า ในเรื่องมาตรฐานการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตในนิติบุคคล คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในนิติบุคคลที่เป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวแล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตในนิติบุคคล คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ร่วมกับภาคเอกชนในการพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำทุจริตในนิติบุคคล เช่น นิติบุคคลต้องมีระบบบัญชีที่ดี เป็นต้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ **ตามหมวด ๕** เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๗๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ **ตมพทพต ๖** เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไป เพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกัน มิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้น ตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีส่วนงานหน้าที่ ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา ๑๗๑

“มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้น ไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ผู้ นั้น ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) คณะกรรมการตัดออก

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่นำมาจากกฎหมายฉบับใด

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเพิ่มขึ้นใหม่ โดยนำหลักการที่บัญญัติในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาประกอบการบัญญัติร่างมาตรานี้

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ของร่างมาตรา ๑๗๑ ดังนี้ “ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน เป็นผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๗๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้องหรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับขู่เข็ญ ช่มชู้ ช่มชื่นใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิดหรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) คณะกรรมการตัดออก

(๕) ใช้กำลังบังคับ ขู่เข็ญ ช่มชู้ ช่มชื่นใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงาน เป็นผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้”

มาตรา ๑๗๒

“มาตรา ๑๗๒ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ขึ้นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ และมาตรา ๑๖๘

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๙ และมาตรา ๑๗๐ (๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๗๐ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๐”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้ เป็นบทบัญญัติที่มีหลักการลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓๕ หรือไม่

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “ความผิดตามมาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ ถ้าผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นผู้กระทำ หรือกระทำต่อผู้มีสัญชาติไทยหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักรไทย ก็ให้ถือว่าเป็นการกระทำในราชอาณาจักร และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้”

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๗๒ ออกทั้งมาตรา เนื่องจากร่างมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง ได้บัญญัติบทกำหนดโทษรองรับไว้แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๗๒ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๗๓

“มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า อัตราโทษที่กำหนดในร่างมาตรานี้เหมาะสมหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ อัตราโทษที่กำหนดในร่างมาตรานี้เป็นอัตราโทษเดียวกับกรณีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๗ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา ๒๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๔

“มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๓๕

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ช้อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง หรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่า”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๗๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๓๕

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ช้อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง หรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้”

มาตรา ๑๗๕

“มาตรา ๑๗๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๖

“มาตรา ๑๗๖ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร บันทึก ข้อมูล ที่หัวหน้าพนักงานไตสวน คณะกรรมการไตสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือส่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดิน

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๗๖ เป็นดังนี้ “ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ชอนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน **บัญชี เอกสาร บันทึก ข้อยุติ** ที่หัวหน้าพนักงานไตสวน คณะกรรมการไตสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือสั่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้อาจจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๗๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๖ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ชอนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน **บัญชี เอกสาร บันทึก ข้อยุติ** ที่หัวหน้าพนักงานไตสวน คณะกรรมการไตสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือสั่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้อาจจะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗๗

“มาตรา ๑๗๗ กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลายชอนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้ประโยชน์ หรือจงใจไม่หยิบยกขึ้นไว้ในสำนวนการไตสวนหรือสำนวนการไตสวนเบื้องต้น ซึ่งเอกสาร หรือบันทึก ข้อมูล ที่อาจเป็นพยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษกับผู้ถูกกล่าวหา ต้องระวางโทษ...”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๗๔ วรรคสาม ได้กำหนดบทลงโทษแก่กรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ไว้แล้ว ดังนั้น เสนอตัดร่างมาตรา ๑๗๗ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๗๗ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๗๘

“มาตรา ๑๗๘ ผู้ใดครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นใดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไตสวน หรือหัวหน้าพนักงานไตสวน ยึด อายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ชอนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานนั้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๗๘ ได้นำหลักการบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๗๖ แล้ว ดังนั้น คณะอนุกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๗๘ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๗๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๗๘

“มาตรา ๑๗๘ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ เลขาธิการ คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือชูเชียวว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเพิ่มขึ้นใหม่ โดยเทียบเคียงการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดต่อสู้อุปสรรคหรือขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า บทกำหนดโทษกรณีขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่บัญญัติในร่างนี้มีอัตราโทษเท่ากับกรณีการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๖ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้ง กรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๗๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๐

“มาตรา ๑๘๐ กรรมการ กรรมการไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “การปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม” ไม่มีกฎหมายใดกำหนดว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดที่มีโทษในทางอาญา ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๘๐ เป็นดังนี้ “กรรมการ ~~กรรมการไต่สวน~~ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรมเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๐ กรรมการ ~~ที่รับราชการ~~ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม ~~ที่รับราชการ~~ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรมเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ”

มาตรา ๑๘๑

“มาตรา ๑๘๑ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน หรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำและปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๘๑ เป็นดังนี้ “ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน หรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ~~สข~~ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำ~~และ~~ทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๑ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกไต่สวน หรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ~~สข~~ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำ~~และ~~ทั้งปรับ”

บทเฉพาะกาล

“บทเฉพาะกาล”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อบทเฉพาะกาล โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๒

“มาตรา ๑๘๒ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่ง

ต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๓

“มาตรา ๑๘๓ ภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสาม เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๑๘๒ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งให้ประธานวุฒิสภารับเพื่อดำเนินการต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๔

“มาตรา ๑๘๔ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๘๓ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘๓ วรรคสาม และจำนวนที่ยังขาดอยู่ให้ครบจำนวนตามมาตรา ๘ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๘๓”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๔

“มาตรา ๑๘๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จะเกิดปัญหาในเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งหรือไม่ เนื่องจากในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่งเพียงห้าปี

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๘๔ เป็นดังนี้ “ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๘๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว”

มาตรา ๑๘๖

“มาตรา ๑๘๖ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๗

“มาตรา ๑๘๗ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๘๗ เป็นดังนี้ “ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘๗ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๑๘๘

“มาตรา ๑๘๘ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง

ต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้ นำหลักการไปบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๐๑ แล้ว ดังนั้น คณะอนุกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๘๘ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๘๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๘๙

“มาตรา ๑๘๙ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๐

“มาตรา ๑๙๐ ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๓๙ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๙๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๑

“มาตรา ๑๙๑ ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นำระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้นต่อเนื่องต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๙๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๒

“มาตรา ๑๙๒ ในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นำระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๙๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๓

“มาตรา ๑๙๓ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอให้ตัดร่างมาตรา ๑๙๓ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๙๓ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๔

“มาตรา ๑๙๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔๑ (๑) จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยสิบปี และผ่านหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวน ก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่จะดำรงตำแหน่งพนักงานไตสวน และผู้ช่วยพนักงานไตสวนไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ไม่มีความรู้ที่จะเป็นพนักงานไตสวนตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ ดังนั้น บทบัญญัติในร่างมาตรานี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเสนอหลักการเพื่อรองรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ดังกล่าวให้สามารถได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ ภายใต้เงื่อนไขว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๙๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔๑ (๑) จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยสิบห้าปี ~~และ~~หรือสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี บรรดาที่ผ่านหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวน ก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งขาดไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔๑ (๑) จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีโททางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยสิบห้าปี เศษหรือสำเร็จปริญญาตรีโททางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี บรรดาที่ผ่านหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวน ก็ได้”

มาตรา ๑๔๕

“มาตรา ๑๔๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีการกำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๑๓๙ (๒) ให้ข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่น ไม่ต่ำกว่าที่ได้รับอยู่เดิมและให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือนจนกว่าจะมีการกำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๓๙ (๒)”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติร่างมาตรา ๑๔๕ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติร่างมาตรา ๑๔๕ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๔๖

“มาตรา ๑๔๖ บรรดาเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือเป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หรือเรื่องที่ส่งให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่อยู่ระหว่างพิจารณาสั่งหรือฟ้องคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีในชั้นศาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตรา ๑๙๖ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๙๖ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๗

“มาตรา ๑๙๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มีให้ระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้นำหลักเกณฑ์การมีให้ระยะเวลาตามมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับโดยต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตรา ๑๙๗ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๙๗ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๘

“มาตรา ๑๙๘ กรอระยะเวลารับหรือไม่รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๔๗ และการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๘ ให้มีผลใช้บังคับกับเรื่องที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สำหรับเรื่องกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตรา ๑๙๘ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๙๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๙

“มาตรา ๑๙๙ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการ พนักงานไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือคณะบุคคล ที่กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้คณะบุคคลหรือบุคคลดังกล่าวดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ หรือจะเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรวดเร็ว ก็ได้ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตรา ๑๙๙ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๑๙๙ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๐๐

“มาตรา ๒๐๐ บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ให้เก็บไว้เป็นข้อมูลการตรวจสอบ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่จะดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้ หรือจะมีมติให้ดำเนินการอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือจัดเก็บไว้หรือเมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้ ในกรณีที่ปรากฏผลความผิดจากการตรวจสอบทรัพย์สินว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือรั่วรัยผิดปกติ และกรณีที่ผลการตรวจสอบตามบัญชีที่ค้างอยู่จะต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมายให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตรา ๒๐๐ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา ๒๐๐ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๐๑

“มาตรา ๒๐๑ ให้บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๐๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐๒

“มาตรา ๒๐๒ ให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๔๐๓ วันพุธ ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติตัดร่างมาตรา ๒๐๒ ออกทั้งมาตราแล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๒๐๒ ออกทั้งมาตรา

จากนั้น ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกร่างบทบัญญัติในบทเฉพาะกาลอีกหนึ่งมาตราโดยมีสาระสำคัญว่า “บทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๒๙ จะใช้บังคับแก่เจ้าพนักงานของรัฐในระดับใด ประเภทใด เมื่อใด เพียงใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา” นอกจากนี้ ให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๒๙ เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตราในบทเฉพาะกาลที่ยกร่างขึ้นใหม่ด้วย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์